

Quin mal negoci

La vida humana no té gaire sentit des d'un punt de vista de costos i beneficis; o potser sí

Foto: NYC - Metropolitan Museum of Art - Death of Socrates

Ho va deixar escrit Rafael Chirbes a la novel·la *En la orilla*: "La vida humana és el malbaratament econòmic més gran de la natura: quan sembla que podries començar a treure partit d'allò que saps, et mors, i els que vénen darrere tornen a començar de nou."

La vida humana va per una banda i la rendibilitat econòmica per una altra. Les persones bones, justes, generoses o entusiastes no treuen cap benefici material de ser com són. El qui dona no acostuma a rebre res proporcional a canvi. Massa sovint els mèrits no es veuen recompensats. Els egoistes, els lladres, els intolerants i els opressors solen viure millor que els despresos, els honestos, els bondadosos i els oprimits. Els qui tenen talent i destaquen en algun camp pateixen per sistema el menyspreu tenyit d'enveja dels mediocres, que sempre criden més.

Fa temps que hem deixat de creure en l'infern i el paradís, aquell parell d'invents tan útils per fer justícia a última hora: els bons cap aquí, els dolents cap allà. No vam néixer ahir i ja sabem que no hi guanyem ni les gràcies, portant-nos bé. La bondat, senyors, és un mal negoci. Si només ens guiéssim per càlculs empresarials, quedariem paralizats. Però, per sort, això no passa: la majoria de la gent té un instint més o menys esmolat que l'empeny a fer coses, a ajudar els altres, a crear, a estimar, a aprendre.

I no, la vida humana no té gaire sentit des d'un punt de vista de costos i beneficis. O potser sí.

És com aquella pregunta que li van fer a Sòcrates: "De què et serveix aprendre a tocar la lira si t'has de morir?". Sòcrates va respondre: "Per tocar la lira abans de morir-me".